

2. «Доктрина Трумена» була викладена президентом США **12 березня 1947 року** на об'єднаному засіданні обох палат Конгресу та зводилася до надання фінансової допомоги урядам Греції і Туреччини у розмірі **400 млн. дол.** на боротьбу з «комуністичною безпекою».

Програма Трумена була закріплена **законом** від 15 травня 1947 року, відповідно з яким були підписані американсько-грецька та американсько-турецька угоди (**20 червня та 12 липня**). ①

«Доктрина Трумена» фактично була першою офіційною стратегією «стримання комунізму».

Німецький дослідник **Бернд Грайнер** у своїй книзі «Американская внешняя политика от Трумэна до наших дней» наголошує на тому, що доктрина Трумена була «концептуальною та практичною підготовкою до здійснення весною 1948 року «плану Маршала» і утворенню НАТО...» ②

План Маршалла. Загальновідомим є факт, що план зводився до надання країнам Європи (з 1948 – до 1952рр.) американської допомоги у розмірі 13 млрд. доларів.

Хотів би зробити два уточнення:

Перше: насправді план було розроблено групою Держдепартаменту під керівництвом Діна Ачесона; ③

1. Современные США. Энциклопедический справочник. – М., 1988. – С. 263.

2. Б. Грайнер. Американская внешняя политика ... М., 1986. – С. 26.

3. Карманная энциклопедия Hutchinson. – М., 1995. – С. 328.

Друге: головна причина допомоги – «загроза комунізму» в Європі.

Зупинимося більш детальноше. 5 червня 1947 року Держсекретар Джордж Маршалл у виступі перед асоціацією колишніх студентів Гарвардського університету, підкреслюючи тяжке становище Європи, наголосив на її «наслідках для економіки США». ①

Цей план виявився далеко «не безкоштовним сиром» для Європи. Наприклад, у *липня 1948 року* була підписана англійсько-американська угода про проведення «плану Маршалла». Згідно *статті 2* Англії нав'язувалися виробничі програми, які не відповідали її інтересам. *Стаття 4* зазначала, що всі надходження від плану вносяться до спеціального фонду, який контролювали США. *Стаття 5* торкалася проникнення США у колоніальні володіння Англії. ②

У 1950-ому році англійський уряд відмовився від американської допомоги за «планом Маршалла».

Організація Північноатлантичного Договору (НАТО) була створена 4 квітня 1949 року у Вашингтоні як військово-політичний союз 12-ти країн у противагу СРСР (США, Англія, Франція, Бельгія, Нідерланди, Люксембург, Канада, Італія, Португалія, Норвегія, Данія, Ісландія). ③

У 1952 році до НАТО приєдналися Греція та Туреччина, у 1955 – ФРН.

У 1966 році з військових структур НАТО вийшла Франція, у 1974 році – Греція. Штаб – квартира знаходиться в Брюсселі.

1. The New York Times. – 1947. – 6 June.

2. Трухановский В.Г. Новейшая история Англии. – М., 1958. – С. 443-444.

3. America. A Concise History. – New York, 1999. – P. 755.